

Remissyttrande

Datum: 2025-08-20

Diarienummer: U2025/01586

Regeringskansliet, Utbildningsdepartementet

## Inspel från Volvokoncernen

Volvokoncernen tackar för möjligheten att inkomma med synpunkter på Europeiska kommissionens förslag till nästa ramprogram för forskning och innovation. Vi har varit aktiva i EU:s ramprogram sedan start och ser stora fördelar med att engagera oss i dem. Deltagande i EU-projekt är viktigt inte bara för att bygga kunskap men också för att bygga breda partnerskap och genom dem kunna accelerera omställning och skapa förutsättningar för implementering av nya produkter och tjänster. Det är mycket positivt att budgeten för FP10 föreslås öka i förhållande till FP9, då detta är avgörande för att EU:s företag ska kunna stå starka i den ökade globala konkurrensen.

Svaren på frågorna i remissen blir avhängt hur budgeten för ramprogrammet slutligen kommer att falla ut samt hur det rent praktiskt kommer att organiseras, styras samt ha förmåga att mobilisera och engagera industrin. Det blir också avgörande att förstå hur ramprogrammet förhåller sig till den föreslagna europeiska konkurrenskraftsfonden. Speciellt viktigt blir det att förstå hur samverkansforskningen kommer att påverkas av att ramprogrammet i nuvarande förslag ligger inbäddat i konkurrenskraftsfonden och hur samverkan mellan kommissionen, medlemsländer, partnerskap, företag och akademi kommer att ske i praktiken.

### I korthet är våra viktigaste budskap följande:

- **Industrins involvering och engagemang blir avgörande**

För att industrin ska välja att förlägga forskningsinvesteringar, och för att implementering av forskningsresultat och innovationer ska ske i EU, måste rätt förutsättningar säkras vilket kräver en närmare och mer strategisk dialog med industrin. I nuläget föreslås en övergripande struktur för ramprogrammet, men det är hur ramprogrammet och konkurrenskraftsfonden kommer att involvera industrin i styrning och behovsformulering som blir avgörande. De kommande förhandlingarna kring detta blir därför särskilt viktiga för att säkerställa att ramprogrammet kommer kunna stötta excellent forskning och innovation, samarbete mellan akademi, samhälle och industri, öka incitamenten för privata investeringar och skapa goda förutsättningar för ökat svenskt deltagande i ramprogrammet. Det innefattar också att Sverige behöver vara aktiva och ha en beredskap för att svenska deltagare ska kunna konkurrera om medel som kräver nationell medfinansiering.

- **Motverka den relativa minskningen av pelare 2**

Givet ett generellt ökat fokus på EU:s konkurrenskraft, vilket är beroende av en konkurrenskraftig industri, är det positivt att den största delen av den föreslagna budgeten fortsatt går till pelare 2. Budgetförslaget innebär dock i dagsläget en relativ budgetminskning av

pelare 2, vilket är olyckligt då detta är den del av programmet där industrin idag deltar. Sverige bör driva på för en faktisk budgetökning till pelare 2.

- **Industridrivna partnerskap en fundamental del av Pelare 2**

Vi har goda erfarenheter från partnerskapen och ser dessa som en fundamental del av pelare 2 också framåt. Då kommissionen förväntas ta ett mer selektivt angreppssätt när det gäller partnerskapen, är det viktigt att Sverige aktivt deltar, främjar och förespråkar svenska intressen, t ex rörande den pågående dialogen om ett partnerskap för fordonssektorn.

Prioritering, etablering och sammanslagningar av partnerskap måste ske i nära dialog med industrin för att säkerställa framtida medfinansiering och engagemang. Då Europas industriella konkurrenskraft är central för att nå EU-kommissionens målsättningar är det också av stor vikt att partnerskapen styrs utifrån industriella behov och att ledning och finansieringsmodeller främjar industrins aktiva medverkan.

- **Möjliggör ökat deltagande från industrin i Pelare 3**

För närvarande är European Innovation Council (EIC) främst inriktat på att stödja universitet, start-ups och scale-ups med nära koppling till forskningsinstitut. Givet den substantiella budgetökningen till pelare 3, och för att EIC på allvar ska kunna bidra till att stänga innovationsgapet, behöver pelaren breddas och inkludera närmare koppling till industrins behov. Särskilt viktigt är att EIC i högre grad möjliggör samarbete med redan etablerade företag samt med aktörer i samhället i stort. En betydande del av den innovationskraft som krävs för att nå EU:s mål sker inom det existerande näringslivet och industrin. Kort sagt, globala industriföretag behöver finnas med i förarsätet även i pelare 3.

Volvokoncernen ser stor potential inom "Venture Clienting", d.v.s. ökat samarbete mellan stora industrier och startups samt scale-ups och att detta kan stöttas inom pelare 3. För att maximera potentialen för start-ups att skala tillsammans med stora industrier, bör dessa samarbeten baseras på industriella tillämpningar, behov, utmaningar och möjligheter. Modeller som stimulerar snabba tester och experiment av startup-lösningar, ofta utförda i verkliga industriella miljöer, bör inkluderas. Detta kommer att stödja den hastighet som krävs för teknikintegration, talangattraktion och stimulering av privata investeringar. Sverige har under lång tid testat denna modell inom FFI, vilket har visat sig mycket positivt och stärkt konkurrenskraften för både industrin och start-ups.

Innovationsupphandling bör också inkluderas i innovationspelaren framåt.

- **Skapa potential för långsiktig och strategisk utveckling av svenska och europeiska styrkeområden**

EU:s industripolitiska satsningar bör i högre grad sammankopplas med forsknings- och innovationspolitiken, i stället för att fortsatt hanteras i separata processer. Var EU ska satsa resurser på FoU bör hänga samman med EU:s strategiskt viktiga industrier/teknikområden/styrkeområden. Det maximerar möjligheterna till insatser med tydlig marknadspotential. Sverige behöver driva en aktiv EU-linje baserad på svenska företags styrkor och intressen.

- **Säkra fokus på nyttiggörande och implementering av forskningsresultat och innovationer**

För att forskningsresultat i högre grad ska kommersialiseras och industrialiseras i Europa krävs att både ramprogrammet och den föreslagna konkurrenskraftsfonden utformas så att det blir enkelt för industrin att delta, påverka och identifiera strategiskt viktiga behov – i alla delar från grundforskning, samarbetsforskning till teknikinfrastruktur och samarbeten med start-ups. Det behöver förtydligas hur kopplingar mellan de tre pelarna inom ramprogrammet kommer att se ut samt hur industrin kan dra nytta av resultat från grundforskningen.

Beroende på vad som kommer att inkluderas i konkurrenskraftsfonden, behöver relevanta stödformer för att också befintliga företag ska kunna dela vissa tekniska och samhällsliga marknadsimplementeringsrisker införas, förslagsvis i pelare 3. Detta är avgörande för att öka incitamenten att kommersialisera produkter och lösningar inom Europa. EIC behöver därför särskilt stärka sin kapacitet att stödja projekt med hög teknologisk mognadsgrad (TRL), men där den så kallade "market readiness level" fortfarande är låg. Det är en förutsättning för att EU i högre grad ska lyckas omvandla innovation till konkurrenskraftiga produkter och tjänster som snabbt kan nå marknaden.

- **Teknikinfrastrukturer baserade på industrins behov**

I framtiden kommer vi i högre grad att behöva teknikinfrastrukturer baserade på industrins behov och vi ser att dessa infrastrukturer kan vara ett bra sätt att dela risk i tidiga utvecklingsfaser.

Vi är intresserade av att hitta formerna för att utveckla dessa också i verkliga miljöer och inte bara i forskningsmiljöer. Detta är något som kan hjälpa till att överbrygga gapen mellan forskning och industrialisering.

Volvokoncernen ser fram emot att bistå i fortsatta diskussioner.

**Göteborg 2025-08-20**

Sofie Vennersten

Director Public Policy & Regulatory Affairs

Sofie.vennersten@volvo.com

**Om Volvokoncernen**

*Volvokoncernen är världsledande tillverkare av lastbilar, bussar, anläggningsmaskiner, marin- och industrimotorer och kompletta finansiella tjänster och service. Vi finns på 190 marknader och fyra kontinenter och har drygt 100 000 anställda globalt. Under 2024, uppgick nettoförsäljningen till 505 miljarder svenska kronor. Det gör Volvokoncernen till Sveriges största privata företag när det gäller omsättning.*

*Volvokoncernen lägger ca 6% av vår totala omsättning på FoU och är ett av de företag i Sverige som investerar mest i FoU. 2024 investerade vi ca 18 miljarder kronor på FoU i Sverige. Detta motsvarar ca 60% av vår totala forsknings- och utvecklingsbudget (globalt var siffran ca 31 miljarder kronor).*